บทที่ 5

สรุปและเสนอแนะ

สถานการณ์การค้ายางของประเทศไทย

นับตั้งแต่ปี 2534 ไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกยางธรรมชาติเป็นอันดับหนึ่งของโลก โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และจีน การส่งออกของไทยส่วนใหญ่จะทำการผลิตและส่งออกในรูปของยางแผ่นรมควันมากที่สุด การใช้ยางธรรมชาติในประเทศประมาณร้อยละ 50 เป็นการใช้ในอุตสาหกรรมยางยานพาหนะ ส่วนการนำเข้าไทยนำเข้ายางสังเคราะห์ปีละประมาณ 50,000 ตัน โดยร้อยละ 40 เป็นการนำเข้าจากญี่ปุ่น ยางสังเคราะห์ที่นำเข้าจะนำมาใช้ผสมกับยางธรรมชาติเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางที่มีความสำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมยางรถยนต์ อุตสาหกรรมยางรัดของ อุตสาหกรรมถุงมือยาง และอุตสาหกรรมถุงยางอนามัย

ลักษณะเฉพาะของการค้ายาง

ยางธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นปฐมและเป็นวัตถุดิบที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในฐานะที่เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ ปัจจุบันไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติอันดับหนึ่งของโลก ดังนั้นความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่มีผลต่อภาวะการค้ายางในตลาดโลกก็ย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทย สำหรับผลิตภัณฑ์ขั้นปฐมโดยทั่วไปนั้น (รวมทั้งยาง) มักจะมีปัญหาในเรื่องของผลประโยชน์ที่ขัดกันระหว่างประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ใช้ เนื่องจากประเทศผู้ผลิต (ส่วนใหญ่จะเป็นประเทศกำลังพัฒนา) มีความต้องการที่จะให้รายได้และราคาสินค้าของตนมีเสถียรภาพและมั่นคง ในขณะที่ประเทศผู้ใช้ (ประเทศอุตสาหกรรม) ก็ต้องการให้ราคาสินค้าที่เป็นวัตถุดิบเป็นไปตามกลไกของตลาด เพื่อที่ว่าหากราคาสินค้าต่ำก็จะส่งผลถึงต้นทุนการผลิตสินค้าที่จะลดต่ำลงไปด้วย อันเป็นผลประโยชน์ของประเทศอุตสาหกรรม และในขณะเดียวกันก็ต้องการให้มีความสม่ำเสมอ

และแน่นอนในการจัดส่งสินค้า ดังนั้นความตกลงเกี่ยวกับโภคภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งของผู้ผลิตและผู้ใช้

กฎเกณฑ์ระหว่างประเทศในเรื่องเกี่ยวกับการค้ายาง

ในการค้ายางธรรมชาติ กฎเกณฑ์ระหว่างประเทศซึ่งเป็นหลักที่นำมาใช้พิจารณา คือ ความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศ (International Natural Rubber Agreement : INRA) ที่ในปัจจุบันความตกลงฉบับที่ 3 หรือ INRA III ยังไม่มีผลใช้บังคับทั้งนี้เนื่องมาจากประเทศสมาชิกผู้ใช้ยังลงนามไม่ครบร้อยละ 75 ความตกลงฉบับที่ 3 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการรักษาเสถียรภาพราคายางมิให้สูงหรือต่ำจนเกินไปอันจะเป็นผลเสียต่อประเทศผู้ใช้และผู้ผลิต และพยายามที่จะเป็นหลักประกันว่าผลผลิตยางจะมีอยู่เพียงพอใช้ตลอดเวลาโดยไม่เกิดการขาดแคลน นั่นก็คือ พยายามรักษาระดับการตอบสนองของอุปสงค์และอุปทานไปด้วย โดยมาตรการในการรักษาเสถียรภาพราคายางของความตกลงฯ คือ มูลภัณฑ์กันชน (Buffer Stock) จะมีการกำหนดราคาไว้ในระดับต่าง ๆ ทำให้พิจารณาได้ว่าความตกลงฯ นี้ สามารถบรรลุจุดประสงค์ที่จะประกันราคายางธรรมชาติในระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าการปฏิบัติตามความตกลงฯ โดยมาตรการรักษาเสถียรภาพราคายางจะมีข้อจำกัดในการดำเนินงานสามารถรักษาเสถียรภาพราคายางได้เมื่อการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวของราคายางเป็นไปไม่มากนัก แต่มาตรการดังกล่าวก็สามารถบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประเทศผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ในส่วนหนึ่ง

ความตกลงควบคุมยางระหว่างประเทศ (International Rubber Regulation Agreement: IRRA) และความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศว่าด้วยการรักษาเสถียรภาพราคายาง (International Natural Rubber Agreement on Price Stabilization: INRAPS) เป็นความตกลงเกี่ยวกับยางที่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรนัก เหตุผลส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการขาดการมีส่วนร่วมของประเทศผู้ใช้ ทำให้มาตรการต่าง ๆ ในความตกลงทั้งสองเป็นมาตรการที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ผลิตเป็นสำคัญ ซึ่งในเรื่องของสินค้าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อราคาสินค้าประการหนึ่ง คือ อุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ทั้งสองอย่าง การจะให้ความสำคัญกับปัจจัยเพียงอย่างเดียวหรือการที่จะมุ่งควบคุมปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง โดยการกระทำของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (ฝ่ายประเทศผู้ใช้ หรือฝ่ายประเทศผู้ผลิต) ย่อมเป็นการยากที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ

ผลกระทบจากการลดภาษีในการเจรจาการค้ารอบอุรุกวัย

ระดับการปรับลดอัตราภาษีศุลกากรที่เป็นผลมาจากการเจรจารอบอุรุกวัย ตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นไป ทำให้อัตราภาษีของสินค้าแต่ละประเภทลดต่ำลง และอัตราภาษีโดยรวมก็ลดต่ำลงเช่นกัน รวมทั้งยังเป็นการเลื่อนระดับอัตราภาษีระหว่างสินค้าวัตถุดิบกับสินค้าสำเร็จรูปให้เข้ามาใกล้กันกว่าเดิม (ความแตกต่างในอัตราภาษีสำหรับสินค้าวัตถุดิบกับสินค้าสำเร็จรูปลดน้อยลง)

การปรับลดอัตราภาษีศุลกากรที่เรียกเก็บจากสินค้าที่นำเข้าลง ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการเจรจาการค้ารอบอุรุกวัย ไม่มีผลทางตรงที่จะทำให้มีการนำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้น เพราะประเทศผู้นำเข้าสำคัญของไทย เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรปไม่ได้เรียกเก็บภาษีศุลกากรจากยางที่นำเข้าอยู่แล้ว

สำหรับผลิตภัณฑ์ยาง การปรับลดอัตราภาษีศุลกากรของประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ในส่วนของยางยานพาหนะไทยมีส่วนแบ่งในตลาดดังกล่าวไม่ถึงร้อยละ 1 ของมูลค่าการนำเข้า และคาดว่าจะขยายตลาดได้ยาก เนื่องจากเทคโนโลยีด้านการผลิตยังไม่สามารถแข่งขันกับประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งนำเข้ายางพาราเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตยางยานพาหนะเพื่อส่งออก โดยเฉพาะในตลาดสหภาพยุโรปซึ่งนำเข้ายางยานพาหนะจากประเทศสมาชิกภายในสหภาพถึงร้อยละ 75 ของการนำเข้าทั้งหมด มีการปรับลดอัตราภาษียางยานพาหนะที่นำเข้าจากภายนอกสหภาพเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนถุงมือยางไทยมีส่วนแบ่งตลาดในสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นร้อยละ 7 , 13 และ 20 ของมูลค่าการนำเข้า ในขณะที่มาเลเซียมีส่วนแบ่งตลาดในประเทศดังกล่าวร้อยละ 47, 66 และ 53 ตามลำดับ ดังนั้น ไทยจะต้องพัฒนาคุณภาพและราคาให้แข่งขันกับถุงมือยางของมาเลเซียจึงจะสามารถได้รับประโยชน์จากความต้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจากการปรับลดอัตราภาษีของประเทศต่างๆ ได้

การปรับลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าครั้งนี้ (รอบอุรุกวัย) ครอบคลุมถึงสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมหลายชนิด จะทำให้การค้าของโลกและรายได้จากการส่งออกของประเทศต่าง ๆ ขยายตัวมากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ภาวะเศรษฐกิจของโลกฟื้นตัวขึ้น จะส่งผลกระทบทางอ้อมให้ความต้องการใช้และนำเข้ายางและผลิตภัณฑ์ยางของประเทศต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งไทยจะได้รับประโยชน์จากโอกาสการส่งออกที่มากขึ้นและระดับราคายางในตลาดโลกที่สูงขึ้นด้วย

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการเขตการค้าเสรีอาเซียน

การเปลี่ยนแปลงในเรื่องการดำเนินการเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ AFTA ในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ การเร่งระยะเวลาดำเนินการของ AFTA จาก 15 ปี เป็น 10 ปี , การรวมเอาสินค้าเกษตรไม่แปรรูปที่เดิมอยู่ภายนอกแผนการลดภาษีเข้ามาไว้ในแผนการลดภาษีของ AFTA ซึ่งมีผลทำให้ยางต้องเข้ามาอยู่ภายใต้แผนการลดภาษีของ AFTA และการย้ายสินค้าในรายการยกเว้นภาษีชั่วคราวเข้ามาอยู่ในแผนดำเนินการลดภาษีภายใน 5 ปี โดยดำเนินการร้อยละ 20 ต่อปี จะส่งผลทำให้บัญชีสินค้าภายในแผนการลดภาษีของ AFTA ครอบคลุมสินค้าที่มีการค้าขายกันในอาเซียนถึงร้อยละ 98 และเป็นการเปิดตลาดการค้าภายในอาเซียนด้วยกันเอง

สินค้ายางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ยางต่างก็อยู่ภายใต้การดำเนินการลดภาษีของ AFTA โดยผลิตภัณฑ์ยางเป็นสินค้า 1 ในกลุ่มสินค้าเร่งลดภาษีที่จะต้องทำการลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0 - 5 ภายใน 5 หรือ 7 ปี (ขึ้นอยู่กับอัตราภาษีของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด) ประเทศไทยมีความได้เปรียบในเรื่องต้นทุนการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางบางประเภท เช่น ยางรถยนต์ ยางรัดของ ยางรถจักรยาน ถุงมือยาง และถุงยางอนามัย และมีศักยภาพในการแข่งขันสูงในอุตสาหกรรมยางรถยนต์และจักรยาน ผลกระทบจากการลดภาษีของ AFTA จะทำให้ตลาดภายในอาเซียนเปิดกว้างขึ้นและจะส่งผลดีต่อการค้ายางของไทย พิจารณาจากมูลค่าการส่งออกสินค้ายางและผลิตภัณฑ์ยางไปยังประเทศในอาเซียนที่เป็นคู่ค้าสำคัญในสินค้ายางคือมาเลเซียและสิงคโปร์ จะพบว่ามูลค่าการค้าเพิ่มสูงขึ้นนับตั้งแต่มีการดำเนินการ AFTA ซึ่งเป็นผลมาจากการที่มีการเปิดตลาดภายในอาเซียน อย่างไรก็ตามยางพาราเป็นสินค้าที่ประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่สามารถผลิตและส่วนใหญ่ของผลผลิตจะส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าสินค้าที่คล้ายคลึงกันจากประเทศอื่น ประกอบกับมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนสำหรับสินค้ายางยังมีไม่มาก โดยส่วนใหญ่จะเป็นการค้ากับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ดังนั้นถึงแม้การลดภาษีของ AFTA จะส่งผลในด้านดีต่อการค้ายางไทยแต่ผลกระทบดังกล่าวก็มีไม่มากนัก

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่อนโยบายของรัฐ

นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมยาง ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2536 เป็นการให้การส่งเสริมโดยมีเงื่อนไขที่มีลักษณะการบังคับให้การส่งออก (Export Requirement: XR) รวมอยู่ด้วย กล่าวคือ มีการกำหนดว่าจะต้องทำการผลิตเพื่อส่งออกร้อยละ 80 ของปริมาณสินค้าที่ผลิตเพื่อขาย ขัดแย้งกับความตกลงว่าด้วยมาตรการลงทุน

ที่เกี่ยวข้องกับการค้า เพราะถือว่าเป็นการบังคับให้ส่งออกในลักษณะของการ "จำกัด" (Restrict) ซึ่งจะต้องดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงโดยตามความตกลงให้ระยะเวลาในการปรับตัวไว้ภายใน 5 ปี แต่อาจขอขยายระยะเวลาได้โดยต้องแสดงเหตุผล

นอกจากนี้มาตรการส่งเสริมการลงทุนดังกล่าว ยังขัดแย้งกับความตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุนและมาตรการตอบโต้ (SCM) เพราะถือเป็นการอุดหนุนการส่งออกหรือการอุดหนุนที่มีเงื่อนไขบังคับให้ส่งออก ซึ่งเป็นการอุดหนุนที่ต้องห้าม (Prohibited Subsidies) โดยจะต้องยกเลิกการใช้มาตรการดังกล่าวภายในระยะเวลา 5 ปี คือ กำหนดเวลาตามปกติ 3 ปี รวมกับระยะเวลาที่ขอขยายได้อีก 2 ปี (เนื่องจากมีร้อยละส่วนแบ่งในตลาดโลกเกินกว่า 3.25 เป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของโลกที่เปลี่ยนไป เช่น พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2481 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับเป็นระยะเวลานานมากและมีความล้าหลัง เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นไปตามกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศในช่วงระยะเวลานั้น (ความตกลงควบคุมยางระหว่างประเทศ) ตัวอย่างเช่น ในมาตรา 5 การประเมินจำนวนยาง มาตรา 9 ที่เป็นเรื่องการกำหนดในเรื่องโควตาการจำหน่ายยาง มาตรา 10 การกำหนดโควตาการทำยาง มาตรา 11 (1) การมียางไว้ในครอบครองเกินจำนวนสองเท่าของโควตา ฯลฯ แต่ในปัจจุบันสถานการณ์และกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปมีการยกเลิกการควบคุมยางโดยโควตา และการค้าระหว่างประเทศมีความเสรีมากยิ่งขึ้น แต่กฎหมายดังกล่าวยังคงมีบทบัญญัติในส่วนที่เป็นการกำหนดโควตา และมีการควบคุม ซึ่งหากจะส่งยางออกต้องทำตามระเบียบขั้นตอนที่เพิ่มมากขึ้น และหน่วยงานที่รับผิดชอบก็เป็นหน่วยงานที่แตกต่างกัน ทำให้ต้องเสียเวลาในการทำตามขั้นตอนก็เป็นอุปสรรคหนึ่งในทางการค้า และจากวัตถุประสงค์ของกฎหมายดังกล่าวที่ออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงควบคุมยาง เมื่อความตกลงสิ้นสุดลงกลับไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกไป จึงเป็นการไม่สอดคล้องกับสภาพของความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศซึ่งเป็นความตกลงที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และการที่กำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับยางพาราในเกือบทุกขั้นตอนอาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำให้มีการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังนั้นรัฐบาลจึงควรที่จะได้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงบทบาทของกฎหมายจากเดิมที่มุ่งควบคุมจำกัดโดยการใช้มาตรการลงโทษ มาเป็นการให้การส่งเสริมและใช้แรงจูงใจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การบังคับใช้

กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของโลกที่เป็นไปในปัจจุบัน

2. การที่รัฐมีนโยบายในการเพิ่มผลผลิตยางโดยการส่งเสริมให้มีการปลูกแทนโดยมีการออกพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางมาเพื่อจัดตั้งสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นการเปลี่ยนแปลงจากนโยบายเดิมในอดีตที่มุ่งทำการควบคุมโดยการจำกัดจำนวนผลผลิตตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง ดังนั้นเมื่อนโยบายของรัฐมุ่งที่จะให้การส่งเสริมการผลิตยางแล้ว ก็ควรที่จะทำการยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมยางที่เป็นการควบคุมยาง เนื่องจากมีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมากมายซึ่งบางส่วนก็ไม่สามารถบังคับใช้ได้ เช่น ในเรื่องของการกำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตเมื่อทำการปลูกยาง โดยมีการกำหนดโทษแก่ผู้ทำการฝ่าฝืน ซึ่งบทบัญญัตินี้ไม่สามารถบังคับได้อย่างจริงจัง

3. รัฐบาลควรที่จะหาทางดูแลและควบคุมผลผลิตยางมิให้ออกมามากเกินไปจนล้นตลาดซึ่งจะเป็นสาเหตุทำให้ราคาตกต่ำได้ เนื่องจากการที่ประเทศไทยจะพึ่งพิงแต่เฉพาะกลไกของความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศซึ่งทำหน้าที่ในการรักษาเสถียรภาพราคายางในตลาดโลกเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ และการที่จะต้องแทรกแซงตลาดเพื่อรักษาระดับราคายางในช่วงที่ราคายางตกต่ำจะต้องใช้เงินมากและเป็นภาระกับรัฐบาล ประกอบกับยางเป็นสินค้าเกษตร ซึ่งโดยลักษณะแล้วจะต้องใช้เวลาพอสมควรในการปรับเปลี่ยนการผลิตต่างจากสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไปที่สามารถทำการปรับเปลี่ยนการผลิตได้เร็วกว่า ดังนั้นในการวางนโยบายของรัฐบาลควรมุ่งคำนึงถึงผลในระยะยาวมากกว่าที่จะมองเพียงสภาวะในช่วงสั้น ๆ

4. รัฐไม่ควรกำหนดนโยบายในการแทรกแซงราคายาง เนื่องจากจะทำให้ระบบการค้ายางที่เป็นไปอย่างเสรีต้องเสียไป และจะทำให้กลไกตลาดที่มีอยู่เดิมบกพร่อง ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดผลเสียต่อระบบตลาดยางของประเทศโดยตรง

นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวกับยางพาราในอดีต เช่น ในเรื่องการแทรกแซงทางด้านราคา มักจะมาจากเหตุผลทางด้านทางการเมืองเป็นส่วนใหญ่ การที่จะปล่อยให้การเมืองเข้ามามีส่วนในการค้าของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งคงจะเป็นการไม่ยุติธรรมกับสินค้าประเภทอื่น ๆ และยังเป็นการบิดเบือนระบบการค้าในประเทศ

5. รัฐบาลควรหันมาส่งเสริมให้มีการส่งออกยางในรูปของผลิตภัณฑ์ยางแทนที่จะมุ่งเน้นเฉพาะในเรื่องการเพิ่มผลผลิตยางเพื่อส่งออกในรูปของวัตถุดิบ ซึ่งจะมีผลในการช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มากขึ้น เนื่องจากการมุ่งส่งเสริมโดยการเพิ่มผลผลิตยางธรรมชาติโดยการปลูกยางทดแทนและเพิ่มเนื้อที่การผลิตในบางภาคของประเทศไทย อาจก่อให้เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาดอันจะทำให้ราคายางตกต่ำได้ ดังนั้นการที่จะพึ่งพิงแต่ปริมาณความต้องการใช้ยางธรรมชาติในตลาดโลกเพียงอย่างเดียวซึ่งโดยปกติก็มีมากกว่าผลผลิตอยู่แล้ว ควรที่รัฐบาลจะหันมาส่งเสริมให้มีการใช้ยางภายในประเทศให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาได้ทางหนึ่ง และยังเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้าที่จะนำรายได้เข้าสู่ประเทศสูงขึ้น

6. รัฐบาลต้องมีการปรับเปลี่ยนและยกเลิกนโยบายการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมยางในกรณีของการกำหนดให้ต้องทำการผลิตเพื่อส่งออกร้อยละ 80 ของปริมาณสินค้าที่ผลิตเพื่อขาย เพื่อให้สอดคล้องความตกลง TRIMs ภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก เนื่องจากข้อตกลงดังกล่าวกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องยกเลิกมาตรการต่าง ๆ ที่ขัดกับข้อตกลงภายในระยะเวลา 5 ปี

7. มาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราสามารถทำได้ในหลายรูปแบบโดยไม่ผิดกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ เช่น การส่งเสริมพัฒนาพันธุ์ยาง การพัฒนาคุณภาพในการผลิต เช่นการใช้เทคนิคในการกรีดหน้ายางที่ทำให้ได้น้ำยางมาก การให้ความรู้แก่เกษตรกรในการดูแลรักษาต้นยาง การวิจัยพัฒนาผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบการขนส่งที่ดีเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้ายาง การสร้างท่าเรือน้ำลึกเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดทางภาคใต้เพื่อขยายให้สามารถส่งออกสินค้าได้ในแหล่งที่ทำการผลิตอันจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายและต้นทุนของสินค้าจากการขนส่งลง

8. ในส่วนของการค้ายางในระหว่างประเทศ การกำหนดมาตรฐานยางพารา การกำหนดมาตรฐานในการหีบห่อ บรรจุสินค้า เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประเทศผู้ใช้เกิดความพอใจ และยังจะช่วยทำให้เกิดความแน่ใจในคุณภาพสินค้าจากประเทศไทย

9. การแนะนำให้มีการใช้ยางพาราให้มากขึ้นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ การส่งเสริมให้นำส่วนต่าง ๆ ของต้นยางพาราไปทำการแปรรูปเป็นสินค้า เช่น ปัจจุบันมีการส่งเสริมให้มีการใช้

ใบยางพาราในการประดิษฐ์ดอกไม้ การนำไม้ยางพารามาแปรรูปในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาในลักษณะต่าง ๆ นี้ จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่ง

10. ควรมีการพัฒนาระบบการตลาดยางพาราให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับระหว่างประเทศอันจะเป็นผลทำให้มีการนำราคายางในตลาดของไทยไปใช้ในการคำนวณราคายางของ INRO เพื่อประโยชน์ต่อประเทศเมื่อมีการแทรกแซงราคาเพื่อยกระดับราคายางพารา นอกจากนี้การมีตลาดสินค้าที่มีมาตรฐานยังจะเป็นการเพิ่มปริมาณและมูลค่าทางการค้าให้กับประเทศ เพราะผู้ซื้อจะมีความมั่นใจและแน่ใจในระบบการตลาดที่ดี ซึ่งจะมีผลต่อการค้ายางของประเทศไทยให้มีการพัฒนาต่อไปในอนาคต

หมายเหตุ

ถึงแม้ยางพาราจะเป็นสินค้าเกษตรชนิดหนึ่งแต่ก็ไม่ได้อยู่ภายใต้ความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตรภายใต้ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งองค์การการค้าโลก เนื่องจากคำว่า “สินค้าเกษตร” ตามนิยามที่กำหนดไว้ในความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตร (Agreement on Agriculture) ภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก ครอบคลุมเพียงแค่สินค้าเกษตรไม่กี่ชนิด ตามที่ระบุไว้ใน Annex I ของความตกลงฯ (พิกัดอัตราศุลกากรที่ 1 - 24) แต่ยางธรรมชาติซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นปฐมและเป็นสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบที่สำคัญชนิดหนึ่ง (อยู่ในพิกัดอัตราศุลการกรที่ 40) กลับไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตความหมายของคำว่า “สินค้าเกษตร” ในความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตร โดยเหตุผลส่วนหนึ่งที่ยางไม่อยู่ภายใต้ความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตรอาจเป็นเพราะในเรื่องที่เกี่ยวกับการค้ายางมีความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศซึ่งเป็นความตกลงเฉพาะอยู่แล้ว ประกอบกับประเทศผู้ผลิตและผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในความตกลงยางฯ อยู่แล้วจึงต้องผูกพันตามความตกลง และมีเวทีให้ทำการเจรจาในเรื่องยางโดยเฉพาะอยู่แล้ว จึงไม่มีประเทศใดหยิบยกประเด็นเรื่องการค้ายางธรรมชาติขึ้นเป็นประเด็นในการเจรจา ประกอบกับโดยลักษณะของยางธรรมชาติที่ถึงแม้จะเป็นสินค้าเกษตรแต่ก็เป็นสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม การบริโภคยางธรรมชาติในตลาดโลกจึงต้องนำไปทำให้เป็นผลิตภัณฑ์ก่อนจึงจะเกิดประโยชน์ที่มากกว่า และยังต่างจากสินค้าเกษตรโดยทั่วไป เช่น ข้าว น้ำตาล ที่สามารถทำการบริโภคได้โดยตรง

ซึ่งหากความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตรครอบคลุมถึงยางธรรมชาติด้วยแล้ว ก็คงจะมีประเด็นที่จะวิเคราะห์เพิ่มขึ้นในแง่ของการอุดหนุนสินค้าเกษตร ที่ตามความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตรได้มีการระบุตัวอย่างไว้ค่อนข้างที่จะชัดเจน และจะทำให้มองเห็นภาพได้ชัดขึ้นว่าการกระทำแบบใดบ้างที่จะถือว่าเป็นการอุดหนุนหรือไม่